

Нееднаквиот третман кон определено лице или група на лица поради нивните лични карактеристики претставува дискриминација. Основите, видот и областите во кои дискриминацијата се забранува најдетално се опфатени со Законот за спречување и заштита од дискриминација. Прифаќањето на различностите и заштитата од дискриминација се многу важни за напредокот на секое општество. Од овие причини Мисијата на ОБСЕ во Скопје и Хелсиншкиот комитет ги набљудуваат случаите на дискриминација, активностите на државата и останатите здруженија на граѓани во делот на превенцијата и заштитата од дискриминација. Информаторот ги прикажува податоците од набљудувањето во текот на еден месец.

Случаи на дискриминација

Нееднаков третман овој месец

7

ОБЛАСТ

6 работни односи

0 образование

0 социјална сигурност

0 здравство

0 пристап до добра и услуги

0 домување

0 медиуми

0 избирачки права

1 друго

Реакции

Реакции овој месец

5

ВИД НА РЕАКЦИЈА

0 осуда од функционери

5 соопштение од здр. на граѓани

0 протест

0 мислења на Народен Правобранител

0 мислења на Комисија за заштита од дискриминација и Државни институции

0 останато

ПРЕВЕНЦИЈА

Активности на ДИ

1

Активности на здрж. на граѓани

1

Карактеристики на жртвата:

85.71% род

0% родов идентитет

0% пол

0% сексуална ориентација

14.28% етничка припадност

0% попреченост

0% корисници на дроги

14.28% друго

ПОВЕЌЕКРАТНА ДИСКРИМИНАЦИЈА

Кумулативна 1

Интерсексиска 0

ОБЛИК НА ДИСКРИМИНАЦИЈА

Директна 6

Индириктна 0

Вознемирување 1

СУДСКИ ПОСТАПКИ

Тековни судски постапки 1

Позитивни пресуди 0

Негативни пресуди 0

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ВО 2020

СЛУЧАИ НА ДИСКРИМИНАЦИЈА ОД ЈУНИ 2020

СЛУЧАЈ:

На 10 јуни 2020 година, неколку медиуми објавија прилог во кој граѓани изјавија дека биле жртви на насилство од страна на полициски службеници. Станува збор за бездомни лица, припадници на ромската етничка заедница, кои живеат во близина на објектот на ПИОМ во Скопје. Настанот се случил за време на полицискиот час кога, според изјавите на повредените, дваесетина припадници на интервентната полиција употребиле физичка сила врз лицата кои биле на наведената локација, вклучително и врз жени, деца и постари лица кои воопшто не биле инволвирани во случајот. Сузана Демир која имала модринки на рацете од тепањето, за ЦИВИЛ Медиа изјавила дека „[полициските службеници] не бираа дали маваат мажи, жени, стари или деца“¹.

Според една од Министерството за внатрешни работи упати информација до медиумите² дека од страна на полициските службеници од ПС Аеродром биле преземени мерки и активности за констатирање прекршувања на полицискиот час од група граѓани кои биле собрани на јавно место и го нарушувале јавниот ред и мир со пуштање гласна музика. Според изјавата на МВР, пет лица физички ги нападнале полициските службеници и тие лица биле идентификувани, лишени од слобода и против нив биле поведени постапки за утврдување на прекршочна, односно кривична одговорност. Оттука, постојат сомневања дека со прекумерната и неоснована употреба на сила врз лица кои на ниту еден начин не биле инволвирани во настанот, полициските службеници сториле кривично дело „Малтретирање во вршење на службата“. На овој начин, полициските службеници им го нарушиле достоинството и физичкиот интегритет на присутните Роми и доколку е мотивирано од расистички предрасуди, ваквото постапување е дискриминаторско.

Мрежата за заштита од дискриминација побара Секторот за внатрешна контрола, криминалистички истраги и професионални стандарди при МВР да поведе постапка за испитување на случајот и утврдување лична одговорност од секој полициски службеник кој ги пречекорил своите службени овластувања, како и од сите лица кои издале таква наредба. Притоа, Мрежата исто така побара, доколку се утврди злоупотреба на овластувањата на полициските службеници, да поведе кривична постапка и кон нив да се изрече најстрога санкција.

¹ ЦИВИЛ Медиа, „Полициска бруталност врз бездомници, од МВР велат — пуштаа гласна музика и беа насилни!“ <https://civilmedia.mk/politiska-brutalnost-vrz-bezdomnitsi-od-mvr-velat-pushtaa-glasna-muzika-i-bea-nasilni/>.

² Ibid.

СУДСКА ПРАКСА:

Во случајот Полшина против Русија³, Европскиот суд за човекови права утврди повреда на член 3 (забрана за мачење и друго сурово, нечовечно или понижувачко постапување или казнување) од Европската конвенција за човекови права и повреда на член 14 (забрана на дискриминација) во врска со член 3 од Конвенцијата.

Случајот се однесува на пропустот на руските власти да ја заштитат жалителката од повторено семејно насилство од страна на нејзиниот поранешен брачен партнер, вклучувајќи ги нападите, киднапирањето на нивното малолетно дете, демнењето и заканите. Во неколку наврати таа го пријавувала насилството во полиција, но полициските службеници одбивале да отворат истрага и ја уплатувале „својот проблем“ да го реши со поднесување приватна кривична тужба. Нејзините пријави биле одбивани затоа што, според полициските службеници, тоа биле конфликтни ситуации меѓу двајца родители за местото на живеење на нивното дете или пак, поради тоа што пријавите не содржеле „објективни информации“ кои го поткрепувале стравот на жалителката дека сторителот ќе ги реализира заканите. Жалителката во апликацијата до ЕСЧП се повикува на тоа дека недостатокот на законодавство за заштита на жртвите на семејно насилство е дискриминаторски кон жените и дека идејата дека за семејното насилство како „приватен проблем“ во Русија е институционализирана преку приватното гонење на овие кривични дела.

Судот утврдил дека жалителката трпела насилство од страна на нејзиниот поранешен партнер, кое го достигнува нивото на сериозност за да бидат во опфатот на член 3 од Конвенцијата и дека властите не ја заштитиле од него. Судот се повикува на својата пресуда во случајот Володина против Русија, каде што веќе утврди дека правниот режим во Русија е несоодветен за справување со насилството, а неносењето законодавство за спречување и заштита од домашно насилство покажува дека руските власти одбиваат да ја признаат сериозноста на овој проблем и неговиот дискриминаторски ефект врз жените.

³ Полшина против Русија (App. no. 65557/14).

РЕСУРСИ:

1. Агенција за фундаментални права „Извештај за фундаментални права 2020“ — https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2020-fundamental-rights-report-2020_en.pdf

2. Агенција за фундаментални права (ФРА) „Пандемијата предизвикана од Коронавирусот во ЕУ — Импликации за фундаменталните права — трет месечник“ —

<https://fra.europa.eu/en/publication/2020-covid-19-rights-impact-june-1>

3. Еквинет „Другата пандемија: Системскиот расизам и неговите последици“ —

<https://equineteurope.org/2020/the-other-pandemic-systemic-racism-and-its-consequences/>

Еквинет „Како телата за еднаквост да ја стават еднаквоста меѓу мажите и жените во срцевината на одговорот на европските држави на КОВИД-19 пандемијата?“ —

<https://equineteurope.org/2020/how-can-equality-bodies-put-equality-between-women-and-men-at-the-heart-of-the-response-to-covid-19-across-europe/>

4. ОХЦХР „Меѓународен ден за поддршка на жртвите од тортура, 26 јуни“ —

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=26003&LangID=E>

5. ОХЦХР „Советот за човекови права одржа итна дебата за моментални расно мотивирани повреди на човековите права, системскиот расизам, полициската бруталност и насилството против ненасилните демонстранти“ —

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25974&LangID=E>

6. Мрежа за заштита од дискриминација „Мрежата за заштита од дискриминација ја осудува полициската бруталност и самоволие кон бездомни граѓани“ —

<https://mhc.org.mk/news/prijavi-diskriminacija/mreza-za-zashhita-od-diskriminacija-ja-osuduva-polisciska-ta-brutalnost-i-samovolie-kon-bezdomni-gragani/>